

# ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Kossuth-utca 155. szám. Gergurov-féle házban.  
hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető köz-  
lemények intézendők és minden díjak fizetendők.

A hátszegyei nemzeti párt hivatalos közlönye.  
Megjelenik hetfő s ünnepek utáni napok kivételével minden nap.  
Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:  
Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:  
Égész évre 12 frt. — Félévre 6 frt. — Negyedévre 3 frt.  
Egy óra 1 frt. 20 kr.  
Egyes szám ára 5 kr. a vasárnapi szám 10 kr.

## TÁVIRATOK.

Csáky Albin gróf mandátuma.

Budapest, nov. 24. (A „Z. és V.” eredeti távirata.) Ma délelőtt fogadta Csáky Albin gróf a Breznóbányai választókerület küldöttségét, melynek vezetője lelkes beszéd kíséretében nyújtotta át neki a mandátumot.

Miklós cár esküvője

Pétervár, nov. 24. (A „Z. és V.” eredeti távirata.) Miklós cár esküvője a jövő hétfőn lesz. A szertartást a következőkben állapították meg: Az esküvő napját a várból huszonegy ágyulövés hirdeti. A meghívottak és a főméltóságok délelőtt 11 $\frac{1}{2}$  órakor a téli palota különböző termeiben gyűlnek össze, míg a szent zsinat tagjai és a papok egyenesen a palota templomába mennek. A menyasszony uszályát négy udvari tiszt és a végét az udvari kamarás viszi. Ötvenegy ágyulövés hirdeti, mikor a menet a menyasszony termeiből a kápolnába indul. A cárt, a menyasszonyt és a fejedelmi személyiségeket a kápolna ajtajánál a metropolita, a szent zsinat és a főpapság fogadják. Mihelyt a cár a templom közepén fölállított emelvényre lép, az özvegy cárné oda vezeti hozzá menyasszonyát, mire megkezdődik az istenístiztetlet. A jegygyűrűket arany tálon főpapok nyújták át, mire a gyónató atya a cár és menyasszonya ujjára huzza azokat. A házasság megáldásának szertartása után imák következnek, melyeket először mondanak az igen orthodox Alexandrovits Mihályért, világralkodóért és császári nejeért, az igen orthodox Alexandra Feodorovnaért. Ezután az új pár az özvegy császárnéhoz megy, hogy köszönetet mondjon neki. Erre következnek a souveránok és hercegek szerenese kívánatai.

A montenegrói fejedelem utazása.

Pétervár, nov. 24. (A „Z. és V.”

eredeti távirata.) Miklós montenegrói fejedelem tegnap este elutazott. A fejedelem elutazása előtt ezüst koszorút tett le Sándor cár sírjára.

Az osztrák képviselőházban.

Bécs, nov. 24. (A „Z. és V.” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésében harmadik olvasásban vita nélkül elfogadta a végeladásokra vonatkozó törvényjavaslatot. Az iszákosságra vonatkozó törvény folytatolagos tárgyalásánál dr. Roser az iszákosság ellen legjobb szerül azt ajánlja, hogy a pálinkát a kozmától tisztítsák meg. Kívánja, hogy a kormány a törvényt szigorúan hajtsa végre.

## A képviselőház ülése nov. 24-én.

(A „Z. és V.” eredeti távirati tudósítása.)

Az elnöki csengelyű csengett-bongott a folyosón, a buffetben, az olvasóteremben. Baró Bánffy Dezső az ő jegyzői karával percekig ült az elnöki emelvényen, de nem mutatkozott az a negyven képviselő, a kinek prezenciája szükséges a tanácskozáshoz. Végre mégis teleni kezdettek a padok s a jegyző felolvassa az interpellációt és indítványkönyvet. Szenzációs és konsternáló, mert ismét Kossuth interpelláció ígérkezik. *Veszter* Imre jelentett be interpellációt Kossuth Ferenc politikai körútja tárgyában. A szélsőbal hiányos soraiban mérgesen fogadják az interpellációt s menek a folyosóra, hogy a teendőkről tanácskozzanak. Ezután megkezdődik a belügyi költségvetés tárgyalása. Több tételt morzsol le a jegyző, br. Bánffy Dezső egymásután adja a tételekre a szankciót: „*Megszavazatik.*” A szűnidei gyermektelepek érdekében *Degen* Gusztáv szólal fel melegen. Megköszöni, hogy a miniszter 500 frt segélyt vett fel költségvetésébe az egyesület számára s kéri a kormányt, támogassa az egyesületet, mely, növekedvén a közönség érdeklődése, jótékony munkáját szélesebb körre terjeszti ki.

A népszámlálás adatainak a választási listák összeállításával való felhasználása érdekében *Sima* Ferenc szól, nála csodálatos rövidséggel s Hieronymi belügyminiszter válasza után következett az üles piece de resistanceja a *nemzetiségi* kérdés, melyben *Serban* Miklós szól.

*Serban* az erdélyi román s egyáltalán a nemzetiségi mozgalom tulságokba csapásáért egyenesen a szabadelvű kormányokat teszi felelőssé. A szabadelvűpárt felzúdul s még erősebb lesz a zaj a pártban, mikor *Serban*

azt állítja, hogy ezek a kormányok félbevették a koronát, a nemzetet csak azért, hogy a zavarosban halásszanak. A szélsőbalon tör ki a zaj, a mikor *Serban* azt mondja, hogy a nemzetiségek 1848-ban a választia érdekében fottak fegyvert.

Ne tegyenek senkit felelőssé az apák büneiért, kéri a Házat a szónok, a kinek beszédéből különben az világlik ki, hogy a románok most valami federáció-államformáról ábrándoznak. A korona részéről teljes volt a kibékülés, ezt bizonyítja, hogy a párt a koronázási ajándékok a honvédeknek adta. De a szabadelvű kormányok ásták a sirt a korona, a nemzet és a nemzetiségek között.

A beszéd eddig abban a színben tűnik fel, hogy *Serban* felfelé beszél, de fordul a szónok, s mikor a honvédszobor leplezéséről szól, a Ház kezd tűnődni, hogy mit akar a románok elegáns szónoka. A nemzetiségi újságok vádjai kerülnek ezután elő *Serban* tartalékából,

„Azonosítsa magát a magyar nép a függetlenségi párttal” ezt a tanácsát *Serban*nak erősen leroja a szabadelvűpárt és segít a nemzeti párt.

A belügyminiszter erdélyi utazásáról szólvá, hiszi, hogy becsületes szándékkal ment oda. Nem tagja a román nemzeti pártnak, de a miniszternek nincsenek jó információi, s ez az oka, hogy tájékozatlan.

— El van keseredve a román nép, de nem lépi a törvényt. — Ezt mondja *Serban*, mire hatalmas tiltakozás a válasz.

Kérdi, hogy román emberrel találkozott-e a miniszter? Öt óráig volt a miniszter *Szenben*. Szükségesnek tartotta felkeresni a bolondok házát, (Nagy zaj,) két óráig időzött ott. (Az elnök izgatottan csönget.) Onnan elment a miniszter a főispánhoz, megébédelt s tovább ment.

Arra kéri a Házat, hogy ez a kérdés tisztán a haza szempontjából tekintessék, majd felendül s nagy tüzeben *Julius Caesar*ral pusztította el *Karthagot*.

— A császári kormány — végzi *Serban* — tegye meg kötelességét.

*Hieronymi* Károly belügyminiszter sietett rögtön válaszolni. Mint konkolyhintő stípotizálja *Serban*t. Ez a hang ellégé el nem ítéhető. A viszonyok nem ismerése, ferdítés nyilatkozik abban, konstatálja a miniszter a Ház általános helyeslése mellett s kimutatja, hogy a teljes egyenjogúság nyilvánul minden állami tényünkben. Erre válasz volt a román passzivitás, a duzzogás, a nagyszabeni program. Kacérkodás a külföldi forradalmi elemekkel, folytatja tovább meg-megújuló helyeslés mellett. Lehet e annál perifebb ítélet, mikor a bajokat a dualizmusból vezetik le? Azok az urak akartak a zavarosban halászni, de megmutatjuk, hogy az nem sikerül.

Ki nagy választék és olcsó árak mellett akar téli felöltőt vásárolni, az jöjjön

# Flesch Testvérek

ezéghez. Üzleti elvünk: „a csekély haszon nagy forgalom által kiegyenlítődet nyer.”

## Kossuth fia.\*)

A debreczeni botrány alkalmából mindinkább actualissá kezd válni azon kérdés, mi czélja van Kossuth Ferencz utazásának, hasznos — az atyjától öröklött név nyibusának, — elősegíti ez általa hangoztatott czélt törvényes uton kivivni Magyarországot függetlenségét, s folytassa-e Kossuth Ferencz a megkezdett körutat vagy sem?

Bármennyire független érzelmű vagyok, bármennyire óhajtanék e kérdésekre oly feleletet adni magamnak, mely Kossuth Ferencz mellett szólna, s nekem is kedvesebb volna, nem sikerül sehogy.

Képzetelemben odatapad szemem a koporsóra, mely hazánk legnagyobb fiát fődte utolsó útjában, — odatapad a százazrekre menő embertömegre, mely gyászba borult szívvél mondott lsten hozzádot a haza atyjának. Képzetelemben feleleveníti az általános gyász és fájdalom, — melyet az egész ország mintegy ember érzett, — s melyhez a legesekélyebb dissonans hang nem vegyült!

Nem volt senki, kinek szívét a gyász be nem töltötte, — ki ne zokogott volna, s ki nem érezte volna, hogy árva, — mert a magyar nemzet ujjáalkotója elköltözött örökre, — eltűnt visszatérhetlenül.

Nem volt Kossuth Lajos neve soha e hazában egyiknek nagyobb, másiknak kisebb: egyiknek kevésbé szent mint a másiknak, — egyik előtt kevésbé tisztelt mint a másik előtt.

Ez volt a Kossuth név Kossuth Ferencz körutazáság oltárkép, mely a pártok fölött állott. — Ennek a Kossuth névnek szól ma is a száz-

\* Szó szerint közöljük jeles munkatársunk cikket, bár arról sok tekintetben nem értünk egyet, már csak annak jellemzéséül is, hogy e kérdésben miként gondolkoznak oly általán liberálisnak ismert férfiak, s a minő t. munkatársunk. Szerkesztő.

ezrek üdvívalgása, — a fogadtatások fénye, — a lelkesedés árja — a tömeg éljene, — a férfiak lsten hozottja s tisztos matrónák kézesókja!

S mit látunk ma Kossuth Ferencz körutazása óta.

Pártüléseket tartanak, melyekben vita folyik azon, Kossuth Lajos fiának illik e fogadtatás vagy sem, — melyekben perfanisálják a név szentségét, — mely pedig a magyarnak legdrágább kincse. Pártüléseket tartanak, melyeken határozatot hoznak, — hogy Kossuth Lajos fiát felkérjük, hogy ne jöjjön most, hanem máskor.

S végül megtörtént Kossuth Lajos fiának jelenlétében egy oly cselekmény, melyet botrányának szabad sőt kénytelen az ember egyszerűen és tartózkodás nélkül jelezni, — és küldetett egy sürgöny Romába, mely tény legenyhébben szólva neveltséges.

Mindennek pedig nem lett volna szabad megtörténnie, — mert a magyarnak ma még csak egy Kossuthja van, az a ki örök álmat alusza, s nem az élő, — egy Kossuthnak szól az ünnepélyes fogadtatás, az ünneplés a fényes szónoklatok, — annak a Kossuthnak nevét pedig nem volt szabad pártok határozatának, pugrisok otromba tréfáinak és Busbachok durva interpellációjának kitenni.

Ha azonban Kossuth Ferencz ma megelégedve a néphez tapadó fényhez, — mint pártvezér nyiltan kijelentett czéllal, — zászlóra irt programmal indul azután meg körutra elveinek, eszméinek propogandát keresni, politikai terveinek a népet és közönséget megnyerni, — ezen utazásnak lesz létjogosultsága, lesz magyarázata, — ezen utnak esetleges incidensei, — a pártküzdelmek jogos ingerült hangulatának lesznek betudhatók, s nem teszik ki Magyarország legszen- tebb nevét egy szegyeteljes képvise-

lőházi interpellációknak. Ha ezt a Kossuth Ferenczet egy város nem akarja ünnepélyesen fogadni, vagy egyik pártcsoport tüntetően mellőzi, ez a bálványozott Kossuth név presztigjén nem ejt csorbát, — a pártvezér Kossuth pedig ilyenekre el kell, hogy készülvé legyen. Kossuth Ferencz útjának nincs elfogadhatóan indokolt czélja most, — mert azon név nyibusának, melyet visel — nem segiti elő azon tervet, — melyet folyton hangoztat, hogy törvényes uton vigye keresztül hazánk függetlenségét, — hagyja későbbre.

S ha majd ütni fog az óra, midőn a vezérnek meg kell fuvnia a riadót, — mikor egy mai eszmét politikai eszme szolgálatában kell esatára hívni a honpolgárait, — mikor győzelemre kell segiteni az általa vezérrendő párt zászlóját, mikor egy lépéssel közelebb kell legalább vinni Magyarországot függetlenségét, — a függetlenségi eszmék képviselőinek győzelemre juttatása által, — akkor vegye kezébe a vándorbotot a legnagyobb magyar fia, — akkor járja be a városokat s falvakat, — akkor mindenki tudni fogja mit akar; mig ma senki sem tudja.

S ha azt a zászlót, melyet szent atyja bontott fel először Magyarországon, de melyet ma viszálykodó felek ránczígálnak jobbra-balra, — ismét oly fonségessé tudja tenni, — hogy atyja hívei e zászló alatt ismét egyesülnek, s egyesülten a képviselőházban tiszteletet parancsoló főienyt biztosítanak Kossuth Lajos elveinek, — akkor lesz értelme, lesz indoka, lesz eredménye útjának s elmondhatja, jól végezte kötelességét, — atyja nevéhez méltóan.

Omne tulit punctum!

Dr. Ödöfny Miksa.

## TÁRGZA.

### A Trianonban.

Irta: *Milkó Izidor.*

(Folytatás.)

A levegő mind sürűbb lett, a dohánnyfűst vastagabb s a láрма egyre növekedett. Bruneau kisasszonyonál már pártokra oszolt a közönség; az idegenek, köztük mi is, bravázstak a jó firenzeiek pedig, kik a francia nótákból édeskeveset értek, fityűltek mint száz lokomotív. A hollandusok vesszétül tapsoltak és mélyen elpirultak ijedtségükben, hogy az énekesnő halásan mosolygott rájuk. Még nagyobb tombolás támadt, mikor a „nemzetközi“ művésznő gyújtott rá bolondos dalaira. Minden nótá után kiszaladt és tizenöt másodperc múlva más kosztümben repült vissza. Ez a hölgy mint toilette-virtuóz is fölléphetett volna, — sohase láttam ilyen gyorsan öltözni vagy vetközni senkit. Neki egyébaránt csak vetkeznie kellett, mert — úgy gondolom — rajta volt mind a tizenkét kosztüme. Csak így fejthettük meg azt a csodát, hogy valahányszor megjelent előttünk, mindig vékonyabb volt, — de azért karcsu-

volt akkor is, midőn először ugrott ki a színré és nem volt vézna, a midőn tucatodszor került elejünk. Az egész hallgatóság merő nézőség lett, lábza kezdett jönni; a ruháknak e gyors el- és letűnése valami különösen esiklandozó hatással lehetett a közönségre. Ez a sebesség már igazán közel állt a boszorkánysághoz, s a tapsviharra, melyet keltett, valami új szót kellene találni, mert a „frenetikus“ nem elég a jellemzésére (Azt tetszik közbeszólni, hogy „örjöngő“? Higgyék el, még ez se!)

De ha csak taps lett volna!

A taps jól esik nemcsak az előadóknak, de a hallgatóságának is. Valami jótékony, kellemes bizsergést érez a néző is, ha tapsokat kelt a színpad.

De az olasz közönség nem elégszik meg a tappsal. Neki nagyobb zaj kell. Pokoli koncert az, melyet itt a publikum csinál. A hevesebbek rugdalóznak, kapálóznak, söröspharaikkal verdesik a taktust a visszhangzó márványra s a botjuk olmos végével ütik a padlózat mozaikját. De legborzasztóbb mikor ezzel a botvéggel a kávéstálcákat s a teáskészlet alpakáját verik, — ez (próbálja csak meg valaki!) egyenesen

fülsiketítő. Különösen kábítóvá lesz ez, mikor ellenzik is támad, amely ajkának egész erejével tütyül és torkának minden hangjával azt kiabálja: a basso, meg partenza! Nem láttunk soha ilyen érdeklődést, nem hallottunk még e fajta zenebonát! Az internacionális énekesnő tisztelői még a tizenkettedik ruhaváltás után is csak azt ordították, hogy „bis“ és da capo, a szélső ellenzik pedig úgy fityűltek, hogy a braziliai őserdők összes madarai se tudnak jobban.

De most Lydie kisasszony, a könnyű énekesnő röpven a deszkákra. Neki legnagyobb a pártja, de legelkeseredettebbek az az ellenségei is. A közönség hóbortja eléri a tetőfokot; de az egyik hollanduse is aki eddig csak úgy tapsolt, a hogy Hágában szokott, most azonban minden keze ügyében levő tárggyal dobol. A kis divát a hívei állva tapsolják; az oppozíció fityűl, sípol és kurjant; egy harmadjk (opportunist) párt pedig azt követeli, hogy a könnyű hölgyike fuja el a „Tararabumdé“-t, a mi akkoriban a legfrisebb ujdonság volt Itáliában. Mikor aztán a kis Lydie nem gyújtott rá az angol nótára (valószínűleg azért, mert nem tartozott a repertórájához), az opportunisták maguk énekeltek azt el maguknak és ne-

## A Zombori Takarékpénztár.

(Folytatás.)

(5.)

A Hazai takarékpénztár az ő 18 millió saját tőkéjével és 103 millió betétével is csak 26 milliónyi értékpapírral bír, tehát nem egészen másfél annyival, mint a saját tőkéje. Ha a Hazai takarékpénztár most már politikai konstellációknál fogva a papírok 20%-át, vagyis kerekén 5 milliót el is veszítené, azért ő a hátralekös 15 millió saját tőkéjével a régi hatalmas intézet maradna, eltekintve attól, hogy a mérlegszerű és a kurzus szerinti értékelés között egy teljes milliónyi különbözet mutatkozik a Hazai takarékpénztár vagyonmérlege javára.

E helyütt közbevetőleg még elmondjuk, hogy a ma megjelent fővárosi lapokban a Hazai takarékpénztár közzéteszi tőkéjének  $4\frac{1}{2}$  millióval szándékolt felemelését illető határozatát azzal az indoklással, hogy mobilitása érdekében nagy papírkészletet kell tartania és a rendkívüli tartalékok — 8 millió 900 ezer forint — kritikus időkben az értékpapírokra szenvedhető veszteségek fedezetére tartatván fen, az intézet tőkéje erősítéséről gondoskodni tartozik. Még szembeötlőbb a zombori takarékpénztárnak árfolyam-differenciális ügyletekre való törekvése a többi fővárosi intézetek papírkészletével történő egybehasonlításokor.

A Pesti Magyar kereskedelmi bank kerek összegben 15 millió saját és 44 milliónyi betéte mellett 4 millió 300 ezer forint; a Központi takarékpénztár 6 millió saját tőke és 13 millió betéte mellett 1 millió értékpapírral bír.

Hasonló az arány a többi fővárosi és jobb vidéki intézeteknél is.

Feltéve, hogy a Zombori takarékpénztárnak hason politikai konstellációkat kellene túlnélni, mint minőt a fővárosiak már átéltek, akkor — 20%-os árfolyamcsökkenést véve alapul — részvény és összes tartalékjainak több mint kétszeresét veszítené

el, sőt 10%-os árcsökkenés esetében is el-söpörtetnék a föld színéről.

Nem is említve, hogy az értékpapírok-nak ily szükségtelenül magas állaga, mint alantabb majd beigazoljuk, óriási effektív veszteséget okoz a részvényeseknek, és ezen nem változtat azon tény sem, hogy a takarékpénztár által közrebocsátott „Adalékok 25 éves történetéhez” című érdemes dolgozatnak IX. táblázatos kimutatás szerint az intézet fenállása óta 200 ezer forintnyi árfolyamnyereséget ért el. Midőn e látszólagos nagy haszonnal szemben felelmitjük, hogy az V. táblázatos kimutatásból kiténik, hogy a már 1880. évben 22 ezer forintra rugott értékpapír tartaléktőke 1887. évben szenvedett veszteségek folytán nem csak egészen elenyészett, hanem a mindössze 50 ezer forintnyi rendes tartalék, és nyugdíjalap is 36 ezer forintra zsugorodott össze, tehát 20 éves fényes viszonyok között való fenállás után ily elenyésző csekély összeget tett ki; midőn mindezeket felelmitjük figyelmeztetni bátorodunk a tisztelt részvényeseket, hogy részvénytőkéjük hozzáadik nem a teljes 4 millió betét szolgáltatja, hanem csak 2 millió, mert a másik fele nem csak nem jövedelmez, sőt valószínűleg veszteséget okoz. Veszteséget okoz, mert tudunkkal a legalacsonyabb kamatozása betét után is 4% fizet az intézet, hozzáadva a 10%-os tőkekamatadót tehát 4.4%-os a tkpnt. legolcsóbb pénze. Az értékpapírok — járadék és záloglevél, — a mai kurzust véve alapul, nem hoznak annyit, ergo a két millió betétben inkább veszít, mint nyer.

Ha most már kerekén 2 millió helyett csak  $\frac{1}{2}$  milliót — és ez az escompte üzlet helyes arányu kultiválása mellett mint látnak a fővárosi intézeteknél ugyanis elegendő volna — tenne az értékpapírokba fektetett összeg, akkor a másfél millió forint, a fizetett és vett kamatok közötti differenciát kerekén 2%-ban véve fel, évi 30 ezer forintnyi jövedelmi pluszt szolgáltatna.

(Folyt. köv.)

## Hirek.

— **Kuruzslás.** Vármegyénkben a kuruzslás rendkívüli módon el van terjedve. Csontrakók, parasztlábak mindenhol találtak, — de a ráolvasás és kuruzslás úgy látszik ez vármegyénk specialitásává lesz. Ha itt a városban a vmegye központjában évekig egy kuruzsló háborítatlanul üzte mesterségét — akihez igen előkelő társadalmi állásuak jártak jövendőmondás és gyógysegélyért, — akkor nem is csodálkozunk, ha a vidéken ily egyének gomba módra elszaporodva prosperálhatnak. A legnagyobb hírnévvel bír jelenleg a madarasi kuruzsló, a híres Pista bácsi, akihez a felső bácskaiak seregestől járnak. Zomborból is Kuporin Maxim neje ott járt Madarason hystericus betegsége miatt. Adott is jó pénzért Pista bácsi egy üveg kotyvalékot, a melyben lőpor is van belekeverve, az asszony nagyott is húzott rajta, de oly hányással vegyült göresöket kapott, hogy most is nyomja az ágyat a madarasi utazás emlékeül. Ajánljuk a madarasi Aesculaput a megyei főorvos figyelmébe.

— **Zombori iparos diadala.** A bajor-zombor-újvidéki vasút összes üveges munkálatait, melyek 17000 forintban vannak mint halljuk előírnyozva, több fővárosi sőt külföldi versenyző ellenében Pock László zombori üvegkereskedő nyerte el. Mindenesetre örvendetes jele az időknek, hogy városunk egy iparos győzelmesen állotta ki a versenyt fővárosi szaktársai ellenében.

— **Aszfaltrozás nem Zomborban, hanem Ó-Becsén.** Ó-becsei levelezőnk írja: Utcánk aszfaltrozása igen gyorsan halad. Már a piactér, a fő-utca, a szép és uri-utca, haltér teljesen kész. Jövő héten a plébánia és a templom utcáik fog-nak elkészülni. Az aszfaltrozott járdák igen csinosítják a várost és az egyes épületeket. A költségek felét fűdözik a háztulajdonosok, míg a másik felét a város pénztára. A város körülbelül 36 ezer forintot áldoz ilyen formán járdára.

— **Tűz Ó-Becsén.** Tegnapelőtt tűzilárma verte fel Ó-Becse lakóinak nyugalmát, szerencsére azonban nem volt komolyabb veszedelem, a mennyiben ugyanis Gavró Lia házánál, hol a tűz volt, mindössze egy klap kukorica szár égett le.

— **Tűz.** Folyó hó 24-én éjjel  $\frac{3}{4}$  12 órákor nagy tűz ütött ki Rácity Mihos és Lázá testvéreknél, minélfogva és a ház teljesen porrá égett. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

künk, Lydie pedig tapsikolt kis kacsóival s éles hangjával s éles hangjának bravokiáltása tulszivította a sok vaskos férfihang nótáját. Soha ilyen kédviát!

Szinte örültünk, mikor az énekes lányok egy időre visszavonultak a színpal mő-gé és helyet engedtek a clownoknak, jongleur-öknök, zene-excentrikusoknak, kutyá-és medve művészeknek, kínai kökleroknak, ja páni atlétának, vizitündéreknek, légkirálynőknek s a többi artistáknak, akiknek egy részét önök is ismerhetik a magyar székesfőváros orfeumainak és circuszainak, nemzetközi porondjáról. Reméltük, hogy helyre fog állani a csönd s megértjük végre egymás szavát. (Már jó ideje csak jelekkel értekezünk s az ajkaink mozgásán kívül semmi se árulta el, hogy beszélni is tudunk.) S csakugyan, egy kis nyugalom következett. De nem sokáig tartott ez se. A szomszédos asztal vendégei megint csak a Tararabumdiét követelték, mert a nélkül nem izlett nekik a cognac; egy másik koteria pedig a kávés kannákat ütögette a pléhtálcaikhoz. Ez nagyon furcsa kompánia volt; akár tetszett nekik, ami a színpadon történik, akár tüntetni akartak ellene, egyaránt a kannákat csapdosták a fémtálcaikhoz. Csak az arcuk kifejezése vál-

tozott ilyenkor: mosolyogtak, ha valamelyik kedvencük játszott és dühösen villogtatták szemüket, ha unatkoztak. Az öreg rajnavidéki szalag-gyáros, aki mindig galába van öltözve és úgy néz ki, mint egy nagykövet, aki otthon felejtette a rendjeleit, kezte magát igen kényelmetlenül érezni. Ideges lett a nagy zugató s azt mondta, hogy a manó vigye az olyan mulatságot, ahol minden ember akkora lármát csap, mint ha mindegyik külön-külön egy-egy égháboru volna! A jó hollandusoknak pedig, akiknek Ollendorff szellemes állítása szerint rossz zsebké-seik vannak, kirántották a penecilusaikat s vadul kezdtek tekintgetni. Ha egy kicsit bizatom őket, belekötnek valamelyik lármázó csoportba.

Következtek Hill és Hull urak, a társulat excentikus groteszkjei vagy groteszk excentristái s olyan bolondokat csináltak, hogy kettejüket kivéve, mindenki kacagott. Egy melankólikus öreg firenzei temetési vállalkozó is, aki fényes üzleti dacára már husz esztendeje nem nevetett s nem messze ült tőlünk, mosolyogni volt kénytelen a Hill és Hull piramidális bolondériáin. Talán még Torquato Tasso, aki állítólag soha életében nem nevetett, talán még a mélapus

Tasso is kacagott volna, mikor a gigerl-játékot csinálták. Ez abból áll, hogy 10—12 lépsérről dobálják egymásnak a monoklikat, s ők a szemükkel fogják föl a fényes üveg-lencsikéket. Itt mind a pártok kibékültek s a legszebb egyetértésben hahotáztak. Többen kacagó göresöket kaptak s ezeket egy számozatlan rendőr, aki nem szívesen hagyta itt az előadást, vezette ki a teremből. (Talán még most is nevetnek, ha azóta meg nem haltak.) A nyaknak ez a hátranyújtása, a fejnek előreszegezése s az arcizmoknak folytonos rángatódzása több volt mint mulatságos. Ugy nézett ki a két excentrista, mintha „tic convulsif”-jük volna; annyira játszott és mozgott arcuknak minden porcikája, de a szemük mindig hibátlanul megfogta a monoklit olyan könnyedséggel mint ügyes métázó a labdát. Meg vagyok győződve, hogy ez a hóbortos játék be fogja járn egész Európát, megkacagtatja a civilizált világot, de egyszersmind euffá teszi a monoklik divatját. A mi kis hadnagyunk legalább (a szász király testőrdragonosaitól) ijedten kapta ki szeméből a fényes üveglenesőt s a mellényzsebébe tette. Ott van még most is.

(Folyt. köv.)

— **Egy zombori kereskedő eltűnése.** A fama egy ismert kereskedőnk eltűnéséről beszélt az esti órákban. Biztos adatok hiányában nevémlítésétől még tartózkodunk.

— **Apólónók felvétele.** A magyar vörös-kereszt egylet 1895 évi január hó elején új betegápolónői tanfolyamot nyit az Erzsébet kórházban. A megüresedendő 10 helyre pályázhat minden fedhelten előéletű nő 20—40 életév között, ki erkölcsi jobb meggyőződésből, hivatás-szerűleg kíván az apólónói elempályára lépni. A kérvények a szükséges okmányokkal fölszerelve legkésőbb folyó évi december hó 16-ig terjesztendők be a magyar vörös-kereszt egylet igazgatóságához IV. koronaherceg utca 2. hol a közelebbi feltételek is megtekinthetők. A folyadalmányhoz mellékelendő: a, keresztlevél illetőleg anyakönyvi kivonat; b, ha az illető férjezett vagy kiskoru, bejegyezése a férjnek, szülőknek vagy gyámnak; c, erkölcsi bizonyítvány, mely vidéken az illető lelkesíti hivatalától, nagyobb városokban az illetékes hatóság által is kiállítandó; d, hiteles bizonyítvány arról, hogy magyarul és esetleg németül is beszélni, írni és olvasni tudás kellő felfogási képességgel bír; e, hatóságai bizonyítvány a folyamodó családi viszonyairól; f, egészségi és himlőoltási bizonyítvány.

— **Exarits ismét megszökött.** Exarits János, aki már annyi munkát adott székeseivel a hatóságoknak és már a szegedi és váci fokházakból is megszökött, most, mint tudósítónk írja, ismét szökni próbált börtönéből. Legutóbb a székesfehérvári főtrafikban követelt el betörést, de rajtavesztett, mert elfogták. Ma délután feltörte zárkájának ajtaját, kimenekült a megyeház udvarára, létrával átváltott a kőfalra és a legnagyobb gyorsasággal maga mögött igyekezett hagyni a vendégszerető épületet. Balogh Károly ügyészségi hivatalosolga a szökés idejében éppen arra járt, úzbe vette Exaritsot és több börtönőrrel együtt el is fogta.

## Színház.

### A kis alamuszi.

Bokor Józsefnek a népszínházban nagy tetszést aratott eredeti operettje került ma színpadra. A darab a mi színpadunkon is határozott sikert aratott, s a mint ma tele házat csinált Polgárnak, valószínűleg ezt többször is eredményezni fogja. A De Chateaux vicomte szerepében Szilágyi Aranka k. a. mutatkozott be, s mondjuk meg nyíltan, sokkal nagyobb sikerrel, mint azt reményleni mertük, de semmi esetre sem olyan sikerrel, hogy ez a siker valamiképpen arra bátorítsa Polgárt, hogy a primadonna kérdést megoldottnak tekinthesse. A kisasszonynak hangja kis terjedelmű, de oly jól tud banni vele, játéka elég ügyes, de már alakját nem mondhatjuk valami nagyon szerencsésnek. Mae Doland jelenék szerepében Turner Ilka asszony tetszést nyert és érdemel is, míg hűgának kisebb szerepét Serfőzy Jenny k. a. adta meglehetősen. Polgár Tom szerepében egygyel szerepítő kiváló alakításának számát. A közönség nyílt színen is tapsolta és éljenezte a kitűnő színészt. Annyi bizonyos, hogy Polgár társulatának, a mint már mondtuk Polgár a leghasználhatóbb s legjobb színésze is. Érczkövy és Kishontú kis szerepeiket határozottnan jól adták, míg Hetényi Elemér Mac Doland szerepében nagyon tetszett. Nagyfalussy Julia a szobaleány szerepében szép és jó volt mint mindig.

V. F.

## Heti szemle az érték- és árupiaczról.

Hétköznapi képet öltött ismét az értékpiac és a lezajlott mozgalom teljes hét után ismét oszladozónak a fellegek, melyek a tőzsde eget, meglehetősen súlyosan fedtek.

A lefolyt héten ismét mozgalmas idők jártak, a mi annál kevésbé csodálatraméltó, ha tekintetbe vesszük, hogy mily nagy mértékben vannak az erők igénybe véve. Teljes

erővel haladt előre a hausse az elmuht hét végéig a midőn azután a szombati déli tőzsdén bombaként hatott azon hír, hogy a bécsi bankok a magyar értékek ellen fognak fordulni. E hír ugyan kacsnának bizonyult és a való a dologban csak az volt, hogy Tausig lovag által vezérelt klikk, a hitelintézet, Rothschild-csoport és Bodencreditantalt a magyar értékek kostonálási jelentékenyen megszorították. Minden esetre tanácsos volna egy oly magyar bankcsoportot alapítani, mely eme hiénák ilybeli restringálásait ellensúlyozná. Természetes, hogy nekünk nem állhat érdekünkben ez irányú tanácsok osztogatása, ugyan azért csak a tények konstatalására szorítokozunk.

A hír különösen a vasárnapi forgalom kis embereit rémitő módon megijesztette és nyakra-főre történtek az eladások és ezzel karöltve az árfolyamok is tettemesen hanyatlottak. A hiénák támadása azonban csak rövid hatású volt és az értékek az elvesztett posíciókat egyhamar visszaszerették volna, ha Austria részéről nem érkeznek kedvezőtlen politikai hírek, melyek különösen miniszterválságot hozgattak. Így az alap ismét ingadozni kezdett és csak az utóbbi napokban állott be valamelyes nyugodtság. A tőzsde-matadók egy része a Kossuth-komédiák miatt Wekerlér is feltette és ezen körülmény sem járult hozzá ahhoz, hogy az árfolyamok megszilárduljanak.

Félesleges, hogy ez alkalommal az egyes értékpapírmekre külön kitérjünk, mivel a járadékok és záloglevelek, — melyek némi emelkedést felmutatni képesek — kivételével az összes értékek kisebb-nagyobb árfolyamhanyatlást mutatnak fel.

A kamatláb 4 és 6% között változott.

A gabonapiacra az irányzat a hét kezdetén, a külföldi tőzsdékhez hasonlóan kedvező volt és csak az utolsó napokban volt általános elcsendesedés észlelhető.

Buzában a malmok a csekély mértékben megjavult lisztkereskedés következtében raktározási vásárlásokat eszközölnek.

Rozs finomabb fajtái iránt a cseh fogyasztók érdeklődtek.

Az árpaüzlet szűnelt.

Tengeriben meglehetősen sok kötés jött létre és az új tengeri különösen szilárd. **Gabna-határidők.**

A határidő-üzlet főleg tengeriben igen fellendült, különösen bécsi számlára történtek nagyobb vételek s mert sürgős fedezési kedv nyilvánult, ára emelkedett. Kenyermagvak is szilárdultak.

A múlt heti árakhoz képest buza őszre 2 krral, tavaszra 1 krral emelkedett, rozs 1 krral esett, zab 2 krral, tengeri 1 krral emelkedett, káposztarepce nem változott. Zárlati jegyzések:

|                          |       |    |       |       |    |     |
|--------------------------|-------|----|-------|-------|----|-----|
| Buza őszre               | 6.70  | ft | pénz, | 6.77  | ft | áru |
| Buza tavaszra (1895)     | 7.11  | "  | "     | 7.13  | "  | "   |
| Rozs tavaszra (1895)     | 5.74  | "  | "     | 5.76  | "  | "   |
| Zab tavaszra (1895)      | 6.08  | "  | "     | 6.10  | "  | "   |
| Tengeri máj.-jun. (1895) | 6.11  | "  | "     | 6.12  | "  | "   |
| Káposztarepce nov.-re    | 11.15 | "  | "     | 11.25 | "  | "   |

**Selyem hamisítvány.** Egységünk el egy mintát a venni szándékolt fekete selyemből s a hamisítás rögtön kiderült: Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödörödik és csakhamar kialszik, maga után csekély világosbarna hamut hagyván; addig a hamisított selyem (mely zsíres színű-szalonnás-lesz és könnyen törik) lassan tovább ég, (mthogy rosts-zállai a festanyagtól rejtetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára soha őszszen nem pödörödik, csak meggömbül. Ha a valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporozik, a hamisítványé — nem **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben,** házhöz szállítva, póstabér és vámmentesen szívesen küld bárcinek is mintákat, akár egyes öltönyökre való-akár egész végekben levő valódi selyem szöveteiből. Savjczba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

## Törvényszéki csarnak.

**Elítelt fakereskedő.** A zombori kir. törvényszék büntető tanácsa vétkes bukás vétségé miatt 8 napi fogházra ítelt Lindner József bogojevai fakereskedőt.

**Gyilkos suhancz** cím alatt közöltük tegnapelőtt, hogy Kurják helyesen Radonits Gávr halálosan megszurta Belyanszky Boskot. A megejtett hull boncolásán constátálta, hogy vádolt késével az elhunyt kulcscentjára alatt levő főlterét metszette át. Vádolt védelmére Jerkovits Antal és Vargay Ferencz ügyvédek kérték fel.

## „Karaván“

legfelsőbb helyen engedélyezett  
orosz tea-kiviteli társulat  
Moszkvában.

Magyarországi telepe:

**Budapest. Arany János-utca 30.**

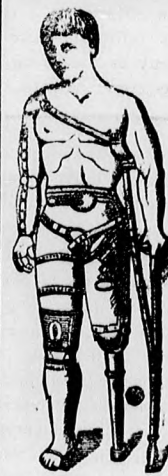
Teánk, mely budapesti telepünk rövid fennállása után, már oly közkedveltségnek és általános elterjedésnek örvend és mely a bécsi néptáplálási kiállításon a nagy aranyéremmel lett kitüntetve, **Budapest**en valamint az **egész országban** majdnem minden előkelőbb fűszer-, csemege- és tea-kereskedésben és droguistánál kapható.

**Az orosz hivatalos vasmalagot és védjegyünket,** melylyel eredeti csomagjaink és izléses pléhdobozaink el vannak látva, különösen figyelembe ajánljuk.

Augusztus 15-ike óta csak új termést tehát hozunk forgalomba.

**Kapható Zomborban.** Lukits Gyula, Márton Kálmán, Tóth Ernő, Wolf Antal és Weidinger A. és Zs. uraknál **Apatinban:** Burkovics István úrnál és Lippert János és tsai fogyasztási szövetekeztnél

## Specialista sérvkötőkben.



Keleti J. cs. és kir. osztrák-magyar és belga kir. szabadalmazott sérvkötője a legheirebb orvosi autoritások által a legjobbnak van elismerve, nem csuszik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és rendkívül célszerű.

### Ujdonság!!

Keleti-féle gummi sérvkötő, szabadalmazott 1894. március hóban.

Kitüntetett Brüsszelben, 1893. aranyéremmel és diszokmánynyal. A pe-lották teljesen a sérvhez illoimathatók, szarvasbőr védővel és biztonsági övvel.

ÁRAK: egyoldalú 6 frt. kétoldalú 12 frt.

Suspensorium, haskötő, (elasztikus) gummi-görseherharisnya, háttartó

**GUMMI!!** Egyedüli képvisellete Osztrák-Magyarországon a párisi

„F. Bergerand fils,“

legheirebb gyárának.

Jótállás mellett valódi párisi gummi- és hal-hályag 2—8 frt.ig. Eredeti Bouts americana 3—5 frt.ig. Eredeti Pessarium ocellusum Mensinga tanár szerint 1.80—5 frt.ig. Mintagyűjtemény uraknak 3—8 forint.ig. Megrendeléseket discretén és gyorsan eszközöl

## KELETI J.,

orvos, sebész műszerész és cs. és kir. osztr. és magyar szabadalmazott sérvkötő készítője. **BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 17. sz. (Sérvták palotáján.)**

Képes jegyzékek ingyen és bérmenten.

**ÓRAK ÉSZTEREK 10-ÉVI JÓÁLLÁSSAL  
RESZLETFIZETÉSRE**

**Jausoweller János**  
Órágyártó és Észtergár

1847

Magyarország első legnagyobb és legjobb hírnevű órágyártója

71 lapított óra

Képes árjegyzék természetesen, javítások pontosan és közzétételnek.



**TAUSSIG GOTTLIEB**

**KLYTHIA A RÓR ÁPOLÁSÁRA.**

**ZSIRPUDER.**

Az arcok szőrtelenítése és finomítása.

Legelőgansabb tojott, bál- és szalon-puder fehér, rozsszínű vagy sárga.

Vegytől megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.

Elismerő levelek a legjobb körkötői minden dobozhoz mellékelve.

Egy doboz ára 1 ft  
20 kr. elküldés utánvétel  
vagy az összeg előle-  
ges beutalása után.

Kapható a legtöbb illatszer-, drog- és gyógy-szerárakban.



A legjobb és legegészségesebb francia cigarettá-papír a

# LE GLORIA

**Gloria-Patent minden egyes lap leoldható!**

József Bardou és fiától Perpignan és Párisban. Kapható minden tőzsde, papírkereskedésben.

## LEONHARDI-féle ténák

a legjobbak. — Csak egyedül valódi, a fentalálótól Leonhardi Aug. Bodenbach a. d. E. ezen védjeggyel

osztir. cs. k. szab. sz. 36089. m. kir. szab. sz. 48275.

### Iró-ténák.

**Anthraccen-tenta** kék fekete  
**Extraf-könyv tenta** kék-fekete  
**Alizarin-tenta,** zöldes-kék-fekete  
**Gallus-tenta,** nagyon fekete  
**Weltpost-tenta,** nagyon fekete

Legjobb hig ténák könyvvezetéshez; hártartalan tartóssága irományoknak. — Szabadalmazott eljárásom szerint készítve.

### Copir-ténák.

**Anthraccen-tenta** kitűnő kopiákat szolgáltatnak, egyszersmint könyv-  
**Alizarin, író és Copir** bevezetésekhez is alkalmas.  
**Enere Violette noire communicative** Egyedüli ténák üzleti levelezés-  
**violette Doppel-Copir** hez, melyekből hónapok mulva is  
**Fekete Weltpost-Copir** szép erős másolatok tarthatók meg.  
**Non plus ultra- Copir** ad 4—6 Copiát. — Trafos, bankok, biztosítások és tengerentúli levelezéseknek.  
**Színes ténák. Aptograf-tenta Hektograf-tenta, folyékony tusch,** mérnökök, és rajzolóknak; **tenta-por és kivonat-bélyegfestékek, Copir-festékek** legszebb másolatok író gépekhez készülékek fehérenemű jegyzésekhöz, **folyékony enyv és gummy, halenyv, fényenyv; Eau de Labarraque,** ténafoltok eltávolítására fehérenemű és papírról.  
**Pecsetviaszok, bank-viaszok ft. stb stb.**  
**legjobb írókészüleik üzletekben a bel és külföldön kaphatók.**

## HARISNYAKÖTŐDE.

Téli és nyári harisnyák

|                               |               |
|-------------------------------|---------------|
| fejelése . . . . .            | 15 kr.        |
| pamuttal . . . . .            | 30—35 kr.     |
| egész harisnyakötés . . . . . | 35 kr.        |
| pamuttal . . . . .            | 80 kr., 1 ft. |

Kötésre elvállaltatik minden színű pamutban: gyermek fejkötők, tricót derekak, Gamasch-nik, alsó szoknyák, sálók, has és térdkötők, vadászharisnyák legszebb kivitelben.

Pamutban legnagyobb raktár.

Kézimunkákban meglepő választék.

Tisztelettel  
**Engel Mór.**  
Zombor, Kossuth-Lajos-utca.

Vidéki megrendelések legpontosabban eszközöltetnek.

HIMZESI ELŐNYOMDA.

A legjobb és legegészségesebb francia cigarettá-papír a



## Legolcsóbb bevá- sárlási forrás **POCK LÁSZLÓ**

(ezelőtt KLEIN EDE.)

üveg-, edény- és porcellán-üzlet kereskedése.

Különösen ajánlja divatos függő-lámpa és majolika-disztárgyait, terracotta- és sydlolit-figuráit, china-ezüst edényeit s francia baccaral-ivó-készleteit.

Az üvegkereskedés szakmájába vágó mindennemű üvegezést, templom-épület, kirakat-tábla és képkeretek elkészítését a legrövidebb idő alatt pontos kivitelben elvállalja.

Czégtársa lévén a farkasvölgyi világhírű üvegtáblagyárnak abban a kellemes helyzetben van a czég, hogy a legjobb minőségű és legolcsóbb üvegtáblával szolgálhatja ki t. vevőit.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

kötő tisztelettel

Pock László.

